LUKU III

SUBSTANTIIVI

1. Substantiivin kieliopilliset ominaisuudet

Substantiivit jakautuvat kolmeen sukuun, **maskuliineihin**, **feminiineihin** ja **neutreihin**. Suku ei ole varsinaisesti substantiivin taivutuskategoria vaan sen inherentti ominaisuus, johon attribuutti kuten adjektiivi tai pronomini reagoi kongruenssilla. Substantiivit taipuvat kuudessa sijassa (**nominatiivi**, **akkusatiivi**, **genetiivi**, **lokatiivi**, **datiivi**, **instrumentaali**), minkä lisäksi useimmilla maskuliineilla ja feminiineillä on yksikössä erillinen puhuttelumuoto, **vokatiivi**. Lukuja on kolme, **yksikkö**, **kaksikko** eli **duaali** ja **monikko**. Duaalille on ominaista sijasynkretismi, useamman kuin yhden sijafunktion ilmaiseminen yhdellä muodolla.

2. Taivutustyypit

Slaavilaisissa nykykielissä substantiivin taivutustyypin määrittelemiseen riittää useimmiten se, että tietää yksikön nominatiivimuodon lisäksi sanan suvun. Esimerkiksi venäjän *гость* 'vieras' on maskuliini, mistä seuraa, että sen genetiivin pääte on *-я* ja datiivin pääte *-ю*: *гостя*, *гостю*. Nominatiivissa samankaltainen *кость* 'luu' on feminiini, joten tiedämme, että sen genetiivimuoto on *кости* ja datiivimuoto *кости*. Voidaan puhua sukuperusteisesta taivutuksesta. Vanhoissa indoeurooppalaisissa kielissä (kuten latinassa, kreikassa ja sanskritissa) maskuliinisten ja feminiinisten substantiivien välillä ei taivutuksen kannalta usein ole mitään eroa, eivätkä samaan sukuunkaan kuuluvat sanat välttämättä saa samoja päätteitä. Esimerkiksi latinan *gustus* 'maku' on maskuliini ja *acus* 'neula' feminiini, mutta molemmat taipuvat samalla tavoin. Toisaalta sekä *gustus*, *ignis* 'tuli', *annus* 'vuosi' että *rēx* 'kuningas' ovat maskuliineja, mutta ne kaikki taipuvat eri tavoin. Tällöin voidaan puhua vartalotyyppeihin perustuvasta taivutuksesta. Sanan taivutus määräytyy sen mukaan, millainen sen taivutusvartalo on. Taivutusvartaloksi kutsutaan sitä osaa sanasta, joka jää jäljelle, kun poistetaan kieliopilliset päätteet, esimerkiksi latinassa yksikön nominatiivin tunnus *-s*. Siispä *gustu-s* on "*u*-vartalo", *igni-s* "*i*-vartalo" ja *rēg-s* "konsonanttivartalo".

Siinä historiallisen kehityksen vaiheessa, jota muinaiskirkkoslaavi edustaa, slaavilaiset murteet olivat siirtymässä vartalotyyppeihin perustuvasta substantiivitaivutuksesta nykykielistä tuttuun sukuperusteiseen. Käytännössä ero nykykieliin ei ole suuren suuri, "poikkeavasti" taipuvia sanoja vain on hieman enemmän, ja jotkin muinaiskirkkoslaavissa vielä esiintyvistä taivutustyypeistä ovat kadonneet nykykielistä kokonaan. Koska muinaiskirkkoslaavia yleensä lähestytään historiallisen kielitieteen näkökulmasta, taivutustyypeistä käytetään historiallisia nimityksiä, joiden merkitys ei synkronisen kielenkuvauksen kannalta aina ole täysin ilmeinen. Näiden termien merkitys selostetaan kunkin taivutustyypin yhteydessä.

Tässä käsikirjassa substantiivit on jaettu kuuteen deklinaatioon eli taivutustyyppiin. Ensimmäisen ja ylivoimaisesti suurimman muodostavat "*o*-vartaloiset" maskuliinit ja neutrit. Tätä deklinaatiota vastaavat nykykielissä kovaan tai pehmeään konsonanttiin päättyvät maskuliinit (esim. venäjän *стол* 'pöytä' ja *конь* 'hevonen') sekä vokaaleihin -*o* tai -*e* päättyvät neutrit (esim. venäjän *село* 'kylä', *море* 'meri'). Toiseen deklinaatioon, "*ā*-vartaloihin", kuuluu vokaaleihin -*a* ja -*i* päättyviä feminiinejä sekä joitakin maskuliineja. Nykykielissä tätä taivutustyyppiä vastaavat esim. venäjän *жена* 'vaimo', *земля* 'maa' ja puolan *pani* 'rouva'. Kolmanteen deklinaatioon, "*i*-vartaloihin", kuuluu runsaasti feminiinejä ja muutamia maskuliineja. Nykykielissä niitä vastaavat esim. venäjän pehmeään konsonanttiin päättyvät feminiinit kuten *kostь* 'luu'. Neljänteen deklinaatioon, "*u*-vartaloihin", kuuluu pieni määrä maskuliineja. Tämä taivutustyyppi on sellaisenaan kadonnut kaikista nykykielistä, mutta jälkiä siitä on runsaasti nähtävissä. Viidenteen deklinaatioon, "*ū*-vartaloihin", kuuluu muutamia feminiinejä. Tämäkin tyyppi on kadonnut nykykielistä lähes täydellisesti. Kuudes deklinaatio, "konsonanttivartalot", on sekalainen kokoelma erilaisten arkaaisten taivutustyyppien rippeitä.

3. I deklinaatio

Tämän taivutustyypin sanoja kutsutaan *o*-vartaloiksi, koska indoeurooppalaisessa kantakielessä niiden taivutusvartalo päättyi vokaaliin **o*. Historiallisista kielistä tämä näkyy parhaiten kreikassa, esim. *híppo-s* 'hevonen' (maskuliini), *dõro-n* 'lahja' (neutri).

Muissa kielissä vartalon päättävä **o* on äänteenmuutoksen myötä joko muuttanut laatuaan tai kadonnut kokonaan. Muinaiskirkkoslaavissa se on edelleen näkyvissä neutreilla, esim. *igo* 'ies', sekä joissakin taivutusmuodoissa, esim. yksikön instrumentaali *bogo-mь* (nominatiivi *bogъ* 'jumala').

I deklinaatio jakaantuu sekä maskuliinien että neutrien osalta kahteen alatyyppiin, "kova-" ja "pehmeävartaloisiin". Kovavartaloisten maskuliinien yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin -*ъ*, neutrien -*o*. Vastaavat pehmeävartaloiset päätteet ovat -*ь* ja -*e*, joita edeltää aina joteerattu konsonantti tai *j*. Maskuliinien ja neutrien taivutus eroaa ainoastaan kaikkien lukujen nominatiivissa ja akkusatiivissa. Esimerkkiparadigmassa maskuliineja edustavat *vozъ* 'vaunu' ja *końь* 'hevonen', neutreja *selo* 'kylä' ja *moŕe* 'meri'.

Yksikkö

nom.	*vozъ*	*końь*	*selo*	*moŕe*
akk.	*vozъ*	*końь*	*selo*	*moŕe*
gen.	*voza*	*końa*	*sela*	*moŕa*
lok.	*vozě*	*końi*	*selě*	*moŕi*
dat.	*vozu*	*końu*	*selu*	*moŕu*
instr.	*vozomь*	*końemь*	*selomь*	*moŕemь*
vok.	*voze*	*końu*	*selo*	*moŕe*

Duaali

nom./akk.	*voza*	*końa*	*selě*	*moŕi*
gen./lok.	*vozu*	*końu*	*selu*	*moŕu*
dat./instr.	*vozoma*	*końema*	*seloma*	*moŕema*

Monikko

nom.	*vozi*	*końi*	*sela*	*moŕa*
akk.	*vozy*	*końę*	*sela*	*moŕa*
gen.	*vozъ*	*końь*	*selъ*	*moŕь*
lok.	*vozěxъ*	*końixъ*	*selěxъ*	*moŕixъ*

dat.	*vozomъ*	*końemъ*	*selomъ*	*mońemъ*
instr.	*vozy*	*końi*	*sely*	*mońi*

I deklinaatiossa on otettava huomioon seuraavat seikat:

§ Jos vartalon päättävää vokaalia edeltää jokin velaarikonsonantti, *k*, *g* tai *x*, tapahtuu molempien sukujen yksikön ja monikon lokatiivissa, maskuliinien monikon nominatiivissa sekä neutrien duaalin nominatiivi/akkusatiivissa II palatalisaatio. Maskuliineilla *vlьkъ* 'susi', *sněgъ* 'lumi' ja *duxъ* 'henki' on siis yksikön lokatiivi *vlьcě*, *sněgě*, *dusě*, monikon nominatiivi *vlьci*, *sněgi*, *dusi* ja monikon lokatiivi *vlьcěxъ*, *sněgěxъ*, *dusěxъ*. Vastaavasti neutreilla *věko* 'silmäluomi' ja *igo* 'ies' on yksikön lokatiivi *věcě*, *igě*, duaalin nominatiivi/akkusatiivi *věcě*, *igě* ja monikon lokatiivi *věcěxъ*, *igěxъ*.

§ Samaiset velaarikonsonantit kokevat maskuliineilla I palatalisaation vokatiivimuodossa: *vlьče*, *sněže*, *duše*.

§ Ne pehmeävartaloiset maskuliinit, joissa vartalon päättävää vokaalia edeltää *c* tai *ğ*, muodostavat vokatiivin kuten kovavartaloiset. Tällöin *c* → *č* ja *ğ* → *ž*. Esim. *otьcь* 'isä', *kъnęğь* 'ruhtinas', vokatiivi *otьče*, *kъnęže*.

§ Neutreilla, joiden yksikön nominatiivi päättyy äännejonoon *-ьje*, *ь* vaihtelee *i*:n kanssa *j*:n edellä: *znanьje* 'tieto' tai *znanije*, yksikön datiivi *znanьju* tai *znaniju* jne.

§ Suffikseilla *-inъ*, *-teĺь* ja *-ańь* muodostetut maskuliinit, esim. *graždaninъ* 'kaupunkilainen', *prijateĺь* 'ystävä' ja *mytańь* 'veronkantaja', taipuvat yksikössä muiden kova- ja pehmeävartaloisten tavoin, mutta monikossa niillä on usein omintakeinen, osin konsonanttivartaloinen taivutus. Lisäksi suffiksi *-inъ* putoaa monikkomuodoista. Edellä mainittujen sanojen tavalliset monikkomuodot ovat nom. *graždane*, *prijatele*, *mytare*, akk. *graždany*, *prijateĺę*, *mytańę*, gen. *graždanъ*,

prijatelъ, *mytarъ*, lok. *graždanexъ*, *prijatelexъ*, *mytarexъ*, dat. *graždanemъ*, *prijateĺemъ*, *mytaŕemъ*, instr. *graždany*, *prijately*, *mytary*.

§ Näennäisesti pehmeävartaloiset kreikkalaiset lainasanat ja erisnimet, kuten *arxierejь* 'ylipappi', saavat usein sekä kova- että pehmeävartaloisia päätteitä, esim. yksikön instrumentaali *arxiereomь* mutta monikon akkusatiivi *arxiereję*.

§ I deklinaation maskuliinit, etenkin lainasanat, saavat toisinaan IV deklinaatiosta lainattuja päätteitä, varsinkin yksikön datiivissa (*-ovi*, *-evi*) ja monikon genetiivissä (*-ovъ*, *-evъ*).

4. II deklinaatio

Tämän taivutustyypin sanoja kutsutaan *ā*-vartaloiksi, koska indoeurooppalaisessa kantakielessä niiden vartalo päättyi pitkään vokaaliin **ā*. Tämä asiaintila on säilynyt parhaiten sanskritissa (esim. *ū́rnā* 'villa') ja joissakin kreikan murteissa, mutta useimmiten **ā* on joko muuttunut laadultaan, lyhentynyt tai kadonnut. Muinaiskirkkoslaavissa yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin *-a*. I deklinaation sanojen tavoin II deklinaatio jakautuu kova- ja pehmeävartaloiseen taivutukseen. Jälkimmäisessä päätettä edeltää joteerattu konsonantti.

Muinaiskirkkoslaavissa *ā*-vartaloihin on sulautunut toinen indoeurooppalainen taivutustyyppi, *ī*-vartalot (jotka varhaisempina aikoina jakautuivat edelleen kahteen alatyyppiin). Ne ovat säilyneet parhaiten sanskritissa, esim. *devī́* 'jumalatar'. Muinaiskirkkoslaavissa niiden yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin *-i*, mutta muutoin ne taipuvat II deklinaation pehmeän tyypin mukaan.

II deklinaatio on lähtökohtaisesti feminiininen, mutta se sisältää useita luonnolliselta suvultaan maskuliinisia sanoja kuten *vojevoda* 'sotapäällikkö', *drěvoděĺa* 'kirvesmies' ja *sądьji* 'tuomari'. Esimerkkiparadigmassa *žena* 'nainen, vaimo', *suša* 'kuiva maa', *ladьji* 'laiva' ja *bogyńi* 'jumalatar'.

Yksikkö

nom.	*žena*	*suša*	*ladьji*	*bogyńi*
akk.	*ženą*	*sušą*	*ladьją*	*bogyńą*
gen.	*ženy*	*sušę*	*ladьję*	*bogyńę*
lok.	*ženě*	*suši*	*ladьji*	*bogyńi*
dat.	*ženě*	*suši*	*ladьji*	*bogyńi*
instr.	*ženoją*	*sušeją*	*ladьjeją*	*bogyńeją*
vok.	*ženo*	*suše*	*ladьje*	*bogyńe*

Duaali

nom./akk.	*ženě*	*suši*	*ladьji*	*bogyńi*
gen./lok.	*ženu*	*sušu*	*ladьju*	*bogyńu*
dat./instr.	*ženama*	*sušama*	*ladьjama*	*bogyńama*

Monikko

nom.	*ženy*	*sušę*	*ladьję*	*bogyńę*
akk.	*ženy*	*sušę*	*ladьję*	*bogyńę*
gen.	*ženъ*	*sušь*	*ladьjь*	*bogyńь*
lok.	*ženaxъ*	*sušaxъ*	*ladьjaxъ*	*bogyńaxъ*
dat.	*ženamъ*	*sušamъ*	*ladьjamъ*	*bogyńamъ*
instr.	*ženami*	*sušami*	*ladьjami*	*bogyńami*

Huomioitavat asiat ovat pitkälti samoja kuin I deklinaatiossa.

§ Sanan juuren päättävä velaarikonsonantti, *k*, *g* tai *x*, kokee II palatalisaation vokaalin *ě* edellä, toisin sanoen yksikön lokatiivissa ja datiivissa sekä duaalin nominatiivi/akkusatiivissa. Sanoilla *rąka* ‘käsi’, *druga* ‘ystävä(tär)’ ja *muxa* ‘kärpänen’ on siis yksikön lokatiivi/datiivi *rącě*, *druğě*, *musě* ja niiden kanssa identtinen duaalin nominatiivi/akkusatiivi.

§ Vokaalit *ь* ja *i* vaihtelevat *j*:n edellä, esim. yksikön akkusatiivi *ladьją* tai *ladiją*.

5. III deklinaatio

Tähän taivutustyyppiin kuuluvien sanojen taivutusvartalo päättyi indoeurooppalaisessa kantakielessä vokaaliin **i*, joka on edelleen nähtävissä esimerkiksi useimpien vanhojen kielten 'tulta' tarkoittavassa sanassa: sanskritin *agní-s*, latinan *igni-s*, liettuan *ugnì-s*. Muinaiskirkkoslaavissa yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin *-ь*, jota, toisin kuin I deklinaation pehmeävartaloisilla maskuliineilla, ei edellä joteerattu konsonantti.

III deklinaatio on pääasiassa feminiininen, mutta siihen kuuluu kourallinen maskuliineja, jotka useimmiten viittaavat elollisiin olentoihin. Maskuliinien ja feminiinien taivutus eroaa yksikön instrumentaalissa ja monikon nominatiivissa. Esimerkkiparadigmassa feminiini *bolь* 'sairaus'. Maskuliinimuoto (sanasta *ognь* 'tuli') on annettu suluissa silloin, kun se eroaa feminiinistä.

	Yksikkö	**Duaali**	**Monikko**
nom.	*bolь*	*boli*	*boli (ognьje)*
akk.	*bolь*	*boli*	*boli*
gen.	*boli*	*bolьju*	*bolьjь*
lok.	*boli*	*bolьju*	*bolьxъ*
dat.	*boli*	*bolьma*	*bolьmъ*
instr.	*bolьją (ognьmь)*	*bolьma*	*bolьmi*
vok.	*boli*		

Täälläkin on huomattava vokaalien *ь* ja *i* vaihtelu *j*:n edellä, esim. yksikön instrumentaali *bolьją* tai *boliją*.

Useimmat maskuliinit, niiden mukana *ognь*, ovat sulautumassa I deklinaation pehmeävartaloiseen taivutukseen. Esim. yksikön nominatiivi/akkusatiivi voi olla joko *ognь* tai *ogńь*, yksikön genetiivi joko *ogni* tai *ogńa*. Tavattoman yleinen maskuliini *gospodь* 'herra' taipuu niin III deklinaation kuin molempien I deklinaation tyyppien

mukaan, esim. yksikön genetiivi *gospodi*, *gospoda* tai *gospodja*, datiivi *gospodi*, *gospodu*, *gospodju*.

6. IV deklinaatio

Ns. *u*-vartaloiden taivutusvartalo päättyi indoeurooppalaisessa kantakielessä, nimensä mukaisesti, vokaaliin **u*. Vartalotyyppi on säilynyt varsin hyvin useimmissa vanhoissa kielissä. Paraatiesimerkki on sana 'poika', sanskritin *sūnú-s*, liettuan *sūnù-s*, gootin *sunu-s*. Muinaiskirkkoslaavissa yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin -ъ, kuten I deklinaation maskuliineilla.

Muinaiskirkkoslaavin III deklinaatio on kuoleva taivutustyyppi. Kaikki siihen kuuluvat sanat voivat taipua myös I deklinaation kovavartaloisen tyypin mukaan. Toisaalta III deklinaatioon kuuluvia päätteitä esiintyy ajoittain substantiiveilla, jotka historiallisesti kuuluvat I deklinaatioon. Näiden taivutustyyppien fuusio toteutui hieman eri tavoin eri murteissa, ja slaavilaisten nykykielten opiskelija tunnistaakin III deklinaation paradigmassa useita tuttuja elementtejä, esim. yksikön genetiivin päätteen *-u*. Esimerkkiparadigmassa *synъ* 'poika'.

	Yksikkö	**Duaali**	**Monikko**
nom.	*synъ*	*syny*	*synove*
akk.	*synъ*	*syny*	*syny*
gen.	*synu*	*synovu*	*synovъ*
lok.	*synu*	*synovu*	*synoxъ*
dat.	*synovi*	*synъma*	*synomъ*
instr.	*synomь*	*synъma*	*synomi*
vok.	*synu*		

Muita yleensä III deklinaatioon kuuluvia sanoja ovat *volъ* 'härkä', *vrъxъ* 'huippu', *domъ* 'talo, koti', *medъ* 'hunaja', *polъ* 'puolikas, sukupuoli', *udъ* 'raaja', *rędъ* 'rivi, järjestys', *sadъ* 'kasvi, puutarha', *sanъ* 'arvoasema, sotilasosasto' ja *činъ* 'järjestys, asema, keino'.

7. V deklinaatio

Tähän taivutustyyppiin kuuluu kourallinen feminiinejä, joiden vartalo indoeurooppalaisessa kantakielessä päättyi pitkään vokaaliin **ū*, vrt. sanskritin *śvaśrū́-s* ‘anoppi’. Yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin *-y*, jota kaikissa muissa taivutusmuodoissa vastaa äännejono *-ъv-*. Varsinaiset päätteet ovat sekoitus II ja III deklinaation sekä konsonanttivartaloiden taivutusta. Esimerkkiparadigmassa *svekry* ‘anoppi’.

	Yksikkö	**Duaali**	**Monikko**
nom.	*svekry*	*svekrъvi*	*svekrъve*
akk.	*svekrъvь*	*svekrъvi*	*svekrъvi*
gen.	*svekrъve*	*svekrъvu*	*svekrъvъ*
lok.	*svekrъve*	*svekrъvu*	*svekrъvaxъ*
dat.	*svekrъvi*	*svekrъvama*	*svekrъvamъ*
instr.	*svekrъvьją*	*svekrъvama*	*svekrъvami*
vok.	*svekry*		

Muut V deklinaatioon kuuluvat sanat ovat *brady* ‘kirves’, *buky* ‘asiakirja’, *žrьny* ‘jauhinkivet’, *loky* ‘lampi’, *ĺuby* ‘rakkaus, himo’, *neplody* ‘hedelmätön nainen’, *smoky* ‘viikuna’, *xorągy* ‘valtikka’, *crьky* ‘kirkko, temppeli’ ja *cěly* ‘parantaminen’.

V deklinaation sanat ovat vähitellen sulautumassa III deklinaation feminiiniseen taivutukseen, jolloin vanha yksikön akkusatiivimuoto toimii myös nominatiivina (vrt. venäjän *свекровь*, *любовь*, *церковь*). Sanalla *krъvь* ‘veri’ on vain akkusatiivin kaltainen nominatiivi, mutta sekin on säilyttänyt vanhemman genetiivimuodon *krъve*. Genetiivimuotoa *svekrъve* käytetään eräissä käsikirjoituksissa myös akkusatiivin tehtävässä, kun taas *svekrъvi* toimii usein myös genetiivinä ja lokatiivina.

8. VI deklinaatio

Muinaiskirkkoslaavin konsonanttivartaloisiin substantiiveihin kuuluu *r*-vartaloisia feminiinejä, esim. *mati* ‘äiti’, *n*-vartaloisia maskuliineja, esim. *kamy* ‘kivi’, *n*-vartaloisia neutreja, esim. *sěmę* ‘siemen’, *t*-vartaloisia neutreja, esim. *telę* ‘vasikka’ sekä *s*-vartaloisia neutreja, esim. *slovo* ‘sana’.

Yksikön nominatiivi päättyy vokaaliin, koska vartalon päättävä konsonantti putoaa avotavulain mukaisesti, vrt. *mati* ja latinan *māter*, *kamy* ja kreikan *ákmōn* ‘alasin’, *sěmę* ja latinan *sēmen*, *slovo* ja sanskritin *śrávas*. Päätteiden edellä vartalokonsonantti palaa näkyviin. Esimerkkiparadigmassa *mati*, *kamy*, *sěmę*, *telę* ja *slovo*.

Yksikkö

nom.	*mati*	*kamy*	*sěmę*	*telę*	*slovo*
akk.	*materь*	*kamenь*	*sěmę*	*telę*	*slovo*
gen.	*matere (t. -i)*	*kamene*	*sěmene*	*telęte*	*slovese*
lok.	*matere (t. -i)*	*kamene*	*sěmene*	*telęte*	*slovese*
dat.	*materi*	*kameni*	*sěmeni*	*telęti*	*slovesi*
instr.	*materьją*	*kamenemь*	*sěmenemь*	*telętemь*	*slovesemь*
vok.	*mati*	*kamy*	*sěmę*	*telę*	*slovo*

Duaali

nom./akk.	*materi*	*kameni*	*sěmeně (t. -i)*	*telętě (t. -i)*	*slovesě (t. -i)*
gen./lok.	*materu*	*kamenu*	*sěmenu*	*telętu*	*slovesu*
dat./instr.	*materьma*	*kamenьma*	*sěmenьma*	*telętьma*	*slovesьma*

Monikko

nom.	*materi*	*kamene*	*sěmena*	*telęta*	*slovesa*
akk.	*materi*	*kameni*	*sěmena*	*telęta*	*slovesa*
gen.	*materъ*	*kamenъ*	*sěmenъ*	*telętъ*	*slovesъ*
lok.	*materexъ*	*kamenexъ*	*sěmenexъ*	*telętexъ*	*slovesexъ*
dat.	*materemъ*	*kamenemъ*	*sěmenemъ*	*telętemъ*	*slovesemъ*
instr.	*materьmi*	*kamenьmi*	*sěmeny*	*telęty*	*slovesy*

§ Maskuliinien ja neutrien yksikön instrumentaalissa sekä monikon lokatiivissa ja datiivissa päätteen aloittava vokaali voi olla myös *ь*, ts. *-ьmь*, *-ьxъ*, *-ьmъ*.

Feminiinisiin *r*-vartaloihin ja maskuliinisiin *n*-vartaloihin kuuluu sanojen *mati* ja *kamy* lisäksi ainoastaan *dъšti* 'tytär' ja *plamy* 'liekki'. Tietyt *i*-vartaloiset maskuliinit, *korenь* 'juuri', *prьstenь* 'sormus', *remenь* 'vyö', *stepenь* 'askelma', *jelenь* 'kauris', ovat kuuluneet aiemmin *n*-vartaloihin, ja niillä esiintyy yhä yksikön genetiivin pääte *-e*.

Erittäin tavallinen maskuliini *dьnь* 'päivä' voi taipua III deklinaation mukaan, mutta useimmiten se saa samoja päätteitä kuin *n*-vartaloiset maskuliinit, esim. yksikön genetiivi ja monikon nominatiivi *dьne*, monikon genetiivi *dьnъ*.

Sanan *sěmę* lisäksi *n*-vartaloisiin neutreihin kuuluvat *imę* 'nimi', *brěmę* 'taakka', *vrěmę* 'aika', *pismę* 'kirjain', *plemę* 'heimo' ja *čismę* 'luku'. Muita *t*-vartaloisia neutreja ovat *agnę* 'karitsa', *žrěbę* 'varsa', *kĺusę* 'kuormajuhta', *kozьlę* 'kili', *ovьčę* 'lammas', *osьlę* 'aasinvarsa' ja *otročę* 'lapsi. Sanan *slovo* lisäksi *s*-vartaloista taivutusta seuraavat usein *divo* 'ihme', *drěvo* 'puu', *dělo* 'teko', *isto* 'vatsa', *kolo* 'pyörä', *ĺuto* 'pahuus', *nebo* 'taivas', *oko* 'silmä', *tělo* 'ruumis', *uxo* 'korva', *čudo* 'ihme', mutta ne voivat taipua myös I deklinaation kovavartaloisen taivutuksen mukaan, esim. monikon nominatiivi *slovesa* tai *slova*.